

گروه ادبیات و کتاب آرمان ملی از میان آثار منتشر شده در سال ۱۳۹۹ بهترین کتاب‌های سال را انتخاب می‌کند

کتاب‌های برتر ادبیات داستانی خارجی در سال ۱۳۹۹

آرمان ملی - گروه ادبیات و کتاب: به سنت بیشتر نشر به‌های معتبر دنیا، که در پایان سال، برترین کتاب‌ها را در همه حوزه‌ها انتخاب می‌کنند، گروه ادبیات و کتاب آرمان ملی نیز، مثل سال‌های پیش، دست به انتخاب کتاب‌های برتر در حوزه ادبیات داستانی و دیگر حوزه‌های غیرداستانی زده است. انتخاب کتاب‌ها از بین کتاب‌های منتشر شده از اسفند ۹۸ تا اسفند ۹۹ بوده است. آنچه می‌خوانید ۱۰ رمان برتر غیرفارسی (خارجی) به انتخاب گروه ادبیات و کتاب آرمان ملی است.

از این ستایش‌ها و دیگر تکت چشمگیر و برجسته رمان، آنچه که این کتاب را خواندنی می‌کند این است که مانند همه کتابهای مهم دیگر پادمان می‌اندازد ماهمگی باید کاری کنیم.

«تعمیر کار»، مثل دیگر آثار مالامود، به بخشی از زندگی یهودیان می‌پردازد. رمان، داستان زندگی یاکوف بک را در زمان امپراتوری روسیه در دوران یهودستیزی شدید روایت می‌کند که یک مرد تعمیر کار یهودی است که متهم به قتل بیرحمانه پسر روس جوانی شده. داستان از جایی شروع می‌شود که بک روستایش را به مقصد کیو ترک کرده تا شانش را آنجا امتحان کند و با مخفی کردن هویت یهودیاش موفق می‌شود کاری در انجمن یهودی ستیز بلک‌هاندز دست‌وپا کند. وقتی سجد پسر جوانی را در غاری پیدا می‌کند که تمام همان بدش کشیده شده، یهودیان را به اجرای مراسم مذهبی متهم و سپس دستگیر و زندانی می‌کنند. اما بک به جرمی که مرتکب نشده اعتراف نمی‌کند. مالامود در مورد کتاب گفته: «داستان در مورد این است که چگونه آزادی در ذهن مردی که به ناطق متهم شده است، رشد می‌کند.»

۹- زائر سینما

واکر برسی از آن نویسندگان خوش شانس است که با نخستین رمانش به صف کلاسیک‌های آمریکایی پیوست. «زائر سینما» در سال ۱۹۶۱ با عنوان «سینما» منتشر شد در کنار رقبای بزرگی چون جوزف هلر، سلینجر و آیزاک باشویس سنگر توانست جایزه کتاب ملی آمریکا را از آن خود کند. این رمان در سال‌های بعد در فهرست صد رمان بزرگ انگلیسی‌زبان قرن بیستم کتابخانه مدرن، مجله تایم و سایت گوگلدینز قرار گرفت. «زائر سینما» با ترجمه آزاده اتحاد پس از شش دهه از سوی نشر خزه منتشر شده است.

بینکس بولینگ، شخصیت اصلی رمان، کسی است که هم طبق معیارهای آمریکا پس از جنگ (مارتین اسکورسیزی روزی یک فیلم می‌بیند) و هم زمان حال (بسیاری از ما بیشتر وقت خود را صرف نگاه کردن به صفحه‌های نمایش می‌کنیم) یکی از زائران گاه‌به‌گاه سینماست. با وجودی که رمان «زائر سینما» درباره فیلم‌ها نیست، اما عنوان در خور توجهی دارد. این رمان در همان سال انتشارش برای نویسندگان به یک پرشک غیرعقل و فلسوفی خودموخته در اوایل میانسالی بود در ایالت‌های جنوبی اسم و رسمش به هم زد و این خیلی عجیب است چون حوادث رمان در نیواورلئان جایی دور از ایالت‌های جنوبی رخ می‌دهد. این رمان در مورد تاریخ یا میراث نیست، بلکه درباره نوع نگاه انسان‌هاست، رمانی درباره ادراک و حساسیت و در جست‌جوی اصالت. با وجودی که «گوربه‌گور»، فاکتور و «جان آگاه» فلاتری او کانور و از جدیدترها «اتحاد» الیهان، جان اف. کندی و «به رنگ اروغان» آلیس واکر رمان‌های استثنایی و نامتعارفی هستند، اما «زائر سینما» متناقض‌نما تر از آنهاست؛ «زائر سینما» موسکافی تجربه‌های معمولی روزانه - همان‌هایی که بینکس روزمرگی می‌نامد- را به موضوع یک تحقیق فلسفی تبدیل می‌کند. این کتاب یک رمان کاملاً آمریکایی است، اما از خط اصلی نوشتار ناتانیل هائون، مارک تواین، ادیت وارنن سپس فیتزجرالد و همینگوی جداست، ماز پیچی دوگانه الهام‌گرفته از نویسندگان وطنی و نویسندگان دور از خانه. واکر برسی در این رمان به شدت از آگزیستانسیالیست‌های اروپایی، کیر کگارد، سارتر و کامو تأثیر پذیرفته است.

۱۰- نقشی در مه

تان توان لنگ نخستین نویسنده مایزایی است که با رمان «نقشی در مه» (ترجمه فارسی: شادی امیرافشاری، نشر خوب) موفق به دریافت جایزه بوکر آسیایی و والتر اسکات در سال ۲۰۱۲ می‌شود. این رمان همچنین به مرحله نهایی جایزه بوکر و ایمپک دابلین نیز راه یافت. «نقشی در مه» مناظر سرسبز و زمین‌های چای جزیره مالایا را آغاز دهه ۱۹۵۰ را به تصویر می‌کشد. زمانی فراموش‌نشده‌ای که در دسته کتاب‌های خاطرات ساندی تایمز، قرار گرفته و ماجرای آن در ارتفاعات مالایا رقم می‌خورد. زنی به نام یون لینگ در فکر ساختن یادبودی برای خواهر خود است که در خلال اشغال ظالمانه کشورشان به دست ژاپنی‌ها کشته شده. جست‌وجوی یون لینگ او را به باغی زیبا در مالایا می‌کشاند و داستان کتاب «نقشی در مه» را رقم می‌زند. آشنایی یون با آرتیومو، مردی که در گذشته باغبان امپراتور ژاپن بوده و اعتبار و استعدادی فوق‌العاده دارد، موجب می‌شود که یون پیشنهاد آرتیومو را بپذیرد و به عنوان کارآموز در کنار او اصول باغبانی را بیاموزد. یون سفر به گذشته را آغاز می‌کند، گذشته‌ای که با اسرار تاریخ پردرد و رنج کشورش پیوندی ناگسسته دارد. مضامین جدی، ریشه تاریخی مستحکم و قوی، ساختار دقیق، تصویرسازی قدیمی و متناسب با هر دوره، از ویژگی‌های ارزشمند و قابل تحسین این رمان به حساب می‌آیند.

ده‌های دیگر برای درک کامل بزرگی و ماهیت دقیق سخنانش نیاز باشد.

۶- زندگی کوتاه شگفت‌انگیز اسکار واتو

خونو دیاس، نویسنده دومینیکنی-آمریکایی، با رمان «زندگی کوتاه شگفت‌انگیز آثار واتو» (ترجمه فارسی: نادر قیله‌ای، نشر خزه) نام خود را جهانی کرد. این رمان در سال ۲۰۰۷ منتشر شد و به فهرست نهایی هشت جایزه معتبر ادبی راه یافت، که موفق به دریافت جایزه پولیتزر، جایزه انجمن منتقدان ادبی آمریکا، جایزه کتاب سالن، جایزه صلح دیتون و انیسفیلد ولف شد. «زندگی کوتاه شگفت‌انگیز اسکار واتو» به شکلی گسترده مورد تحسین و ستایش قرار گرفت. در یک نظرسنجی از منتقدان ادبی آمریکا که توسط بی‌بی‌سی جهانی (بخش فرهنگ و هنر) در سال ۲۰۱۵ صورت گرفت، «زندگی کوتاه شگفت‌انگیز اسکار واتو» به عنوان بهترین رمان قرن بیستم و یکم انتخاب شد. در نظرسنجی سال ۲۰۰۹ که توسط سایت «میلیونز» انجام گرفت، هیاتی از نویسندگان، منتقدان و ویراستاران، «زندگی کوتاه شگفت‌انگیز اسکار واتو» را هشتمین رمان برتر از سال ۲۰۰۰ انتخاب کردند و خوانندگان آن را در رتبه نخست قرار دادند.

«زندگی کوتاه شگفت‌انگیز اسکار واتو» رمانی است نیوگ آمیز؛ داستانی از تجربه‌های آمریکایی که به شکلی گیج‌کننده باشکوه و به طریقی فراموش‌نشده ترسناک است. قهرمان رمان پسری است به اسم اسکار؛ پسری آمریکایی-دومینیکنی و رنگین‌پوست که اضافه‌وزن دارد و ساکن شهر پترسون در ایالت نیویورک است. او طرفدار زائران‌های است که به شکلی احساس برانگیز آن‌ها را «زائرهای گمانه‌زن تر» خطاب می‌کند؛ کتاب‌های کمیک، مان‌های فانتزی، علمی-تخیلی و بازی‌های داستان‌داری که منبع ادبیات عامه‌سپند اساطیری و فانتزی هستند و تصور می‌شود افرادی مثل او که از نظر روابط مستاصل و در زمینه روابط اجتماعی ناسازگارند در چنین فضاهایی سر می‌کنند.

۷- ناهار لخت

یکی از جنجالی‌ترین نویسندگان قرن بیستم، ویلیام اسم، باروز است که آثارش تأثیر شگرفی بر فرهنگ عامه آمریکایی گذاشت. مهم‌ترین جنجال زندگی باروز، روی آوردن به مواد مخدر بود که در تمامی زندگی و آثارش تأثیر گذاشت. او در گفت‌وگو پیش‌رو هم از آن دوران می‌گوید و تأثیر مخرب مواد مخدر بر زندگی‌اش. جنجال بعدی باروز، کشتن همسرش بود؛ او لیوانی را روی سر همسرش می‌گذازد و شلیک می‌کند، اما تیرش، نه به لیوان که به سر همسرش می‌خورد. باروز از نویسندگان نسل بیست و یکم است. هجده کتاب نوشت که مهم‌ترین‌شان «ناهار لخت» (ترجمه فارسی: فرید قدیمی، نشر هیرمند) بود که در سال ۱۹۵۹ منتشر شد و از آن به عنوان «نیوگ پست‌مدرنیزم» نام می‌برد؛ این کتاب به فهرست صد رمان برتر انگلیسی‌زبان مجله تایم نیز راه یافت.

نه تنها به ادبیات بلکه به فرهنگ آمریکا نیز تعریفی جدید بخشیده است. این رمان مصرف مواد را به طرز نکان‌دهنده‌ای به طنز کشیده و خواننده را با ایده‌های بی‌نظیر و باورکردنی متحیر می‌کند. این کتاب یک اعتراض شدید به نژادپرستی و مصرف‌گرایی آمریکایی‌ها است. اختلاس، فساد و دروغ‌های سیاستمداران را از طنزی زیرکانه به قلم کشیده است. از همین منظر است که می‌توان گفت شاید قبلاً هرگز کتابی این چنین نخوانده باشید و بعد از آن هم دیگر کتابی همتایش نخواهید یافت.

۸- تعمیر کار

برنارد مالامود یکی از مهم‌ترین نویسندگان آمریکایی است؛ او هم به سبب داستان‌های کوتاه‌اش شناخته می‌شود، هم به سبب دو رمان «تعمیر کار» و «استیپار»ش. ازین بین دو رمان، می‌توان گفت «تعمیر کار» مهم‌ترین و تحسین‌برانگیزترین رمان او به شمار می‌آید؛ یک کلاسیک آمریکایی که هر دو جایزه پولیتزر و جایزه کتاب ملی را در سال ۱۹۶۷، از آن خود کرد. این رمان با ترجمه شمایا الهی از سوی نشر چشمه منتشر شده. کتاب از زمان انتشارش تا به امروز مورد ستایش منتقدان قرار گرفته است. برخی آن را شایسته این برشمردند که در کنار کتابهای مهم یهودیان مثل کتابهای سال بلو و فلیپ راث قرار بگیرد و برخی هم آن را یک رویداد ادبی برای هر فصل، بنیظیر و دلخراش نامیدند. صرف‌نظر

«مشتی خاک» غم‌انگیزترین رمان طنز اولین وواست که، به دلیل پایان وحشتناک آن به یادماندنی است. قهرمان خود را در گوشه‌های جنگل آمازون گرفتار می‌بیند، محکوم می‌شود که بقیه عمر خود را صرف خواندن چارلز دیکنز برای دیوانه‌ای حیل‌گر کند. اولین ووشیفته جامعه و رفتار انسانی بود و در «مشتی خاک»، یک حس اخلاق‌گرایانه بسیار دقیق را به نمایش درمی‌آورد. به بیانی دیگر، «مشتی خاک» هجویه‌ای است درخشان بر ناگواری‌ها و مشکلات نسلی که میان دو جنگ جهانی می‌زیست.

۴- دیار خوابگردی

میا کوتو از نویسندگان سفیدپوست موزامبیک است که با رمان «دیار خوابگردی» نام خود و ادبیات آفریقا را در جهان پرآوازه کرد؛ آفتور که دوریس لسیگ نویسنده برنده نوبل ادبیات درباره این رمان می‌گوید: «هیچ کدام از آثار که تا به حال از آفریقا خوانده‌ام شبیه به این رمان نبوده‌اند.» رمان «دیار خوابگردی» یکی از مهم‌ترین آثار تاریخ ادبیات آفریقای است که به بیش از سی زبان ترجمه شده، از جمله فارسی؛ ترجمه مهدی غبرایی، نشر افق. «دیار خوابگردی» نخستین رمان میا کوتو است که در سال ۱۹۹۲ منتشر شد و در ۲۰۰۶ به انگلیسی ترجمه شد. این رمان از زمان انتشارش مورد توجه قرار گرفت. تاجایی که منتقدان آفریقای آن را از برترین کتاب‌های قرن بیستم قاره آفریقا برشمردند.

اگر رئالیسم جادویی ابزاری برای فهم واقعیت باشد، آن هم از راه انکار تخیلی واقعیت؛ رمان میا کوتو نمونه‌ای متفاوت و استثنای این زائر است؛ او در «دیار خوابگردی» روایی می‌آفریند که بسیار تلخ‌تر از خود واقعیت است. رمان بر اساس ضرب حاصل از جنگ داخلی موزامبیک (۱۹۷۷-۱۹۹۲) نوشته شده -این جنگ داخلی در سال ۱۹۷۵ منجر به جنگ برای آزادی و استقلال موزامبیک از پرتغال شد. هر چه جنگ داخلی اوج می‌گرفت شهرهای بیشتری ویران می‌شد. آفتور که کوتو خود می‌گوید: «حس کردم تا زمانی که این جنگ تمام نشده نمی‌توانم چیزی از آن نویسم. هر روز با مرگ دست‌وپنجه نرم می‌کردیم، جنگ، جنگی تروریستی بود. من زنده ماندم. هم حس خوش شانس بودن دارم و هم احساس گناه که زنده مانده‌ام. شاید با خودتان فکر کنید دارم زیادی ماجرا را مهم جلوه می‌دهم ولی با خود نمی‌کنم انکار به من می‌گویند: تو باید ماجرا را برای همه شرح دهی. وقتی «دیار خوابگردی» را می‌نوشتم دچار بی‌خوابی شده بودم. هر شب کابوس به‌سارغم می‌آمد و من هیچ‌وقت در خواب به‌سارغم می‌پیچید.»

۵- حلقه‌های زحل

در سال ۲۰۰۷، دبیر سابق آکادمی نوبل سوئد از و.گ. زیبالت به‌عنوان یکی از سه نویسنده درگذشته‌ای نام برد که شایسته دریافت نوبل ادبیات بودند. دو نویسنده دیگر ژاک درینا و ریشارد کاپوشینسکی بود. و.گ. زیبالت با شاهکارش «استرلیتس» (۲۰۰۱) در جهان شناخته می‌شود، اما پیش از این رمان، او با سه‌گانه‌اش «سرخ‌گیجه»، «مهاجران» و «حلقه‌های زحل» (۱۹۹۲-۱۹۹۵) به‌عنوان نویسندگان صاحب‌سبک که متأثر از کافکا، بورخس و تابوگو بود، به جامعه ادبی معرفی شده بود.

زیبالت یکی از متحول‌کننده‌ترین چهره‌های ادبیات معاصر است. «حلقه‌های زحل» (ترجمه فارسی: پویا رفویی، نشر ناهید) از آثار بی‌همتای اوست. رمانی که همچون دیگر آثارش، ترکیبی از خاطره، داستان، سفرنامه، تاریخ و زندگی‌نامه را در خود دارد که با سبک نوشتاری به‌یادماندنی او در ترکیب ادبی جدید و عجیبی مبدل شده. سوزان سونتاگ در سال ۲۰۰۰ مقاله‌ای را با عنوان «آیا هنوز عظمت ادبی ممکن است؟» نوشت که در نهایت نتیجه می‌گیرد «یکی از معدود پاسخ‌های ممکن به خوانندگان انگلیسی‌زبان، آثار و.گ. زیبالت است.» آثار زیبالت از هر نظر شیخ‌وار هستند؛ به لحاظ موضوع، توسط اشیاخ تاریخ معاصر اروپا منوش شده است و به لحاظ سبک، با لحنی ترسناک و فراموش‌نشده‌ی بیان شده. جدای از مرگ واقعی زیبالت، اکثر کتاب‌هایش گویی از ورای قبر روایت می‌شوند. گذشته ناگهان اکنون می‌شود و به‌نظر می‌رسد اکنون در طی سال‌های طولانی شکل می‌گیرد. زیبالت بیشتر به مورخی جدید می‌ماند تا رمان‌نویسی جدید. همین نظر نشان می‌دهد که آثار او هنوز هم در جایگاه متعارف و امن خود قرار دارند. این کتاب‌ها به دلیل قرار گرفتن در زائر مخصوص به خود جذبند، اما در نهایت دلیل اصلی خوانده‌شدنش این نیست. در نوشته‌های زیبالت به اخلاق اهمیت داده شده و خرد مالیخولیایی و ملال‌آوری وجود دارد که در ورای ادبیات است و به چیزی وحی‌مانند می‌ماند. با خواندن نوشته‌هایش احساس می‌کنید در خواب و رویا با شما حرف می‌زنند. زیبالت روند عادی روایت داستان - طرح داستان، شخصیت پردازی، سلسله وقایع - را از بین می‌برد، طوری که آنچه به‌دست می‌آورد بیان بی‌واسطه صدایی ناب و به‌ظاهر جدای از بدن است. این صدا حضور خارق‌العاده‌ای در ادبیات معاصر دارد و شاید سی‌وچهارم قرار گرفت.

۱- باکوه در میان بگذار
جیمز بالدوین یکی از مهم‌ترین نویسندگان سیاه‌پوست آمریکایی است که با نخستین رمانش «باکوه در میان بگذار» (ترجمه فارسی: محمدصادق رئیسی، نشر نقش جهان) نام خود را در ادبیات جهان جاودانه کرد. زمانی که آن‌طور که خودش می‌گفت اگر قرار بود تنها یک کتاب می‌نوشت، آن کتاب، «باکوه در میان بگذار» بود؛ امروزه آن رمان «باکوه در میان بگذار» به‌عنوان یکی از کلاسیک‌های ادبیات آمریکا و جهان یاد می‌کنند، چنانچه در سال ۱۹۹۸، کتابخانه مدرن آن‌را سی‌ونهمین رمان در فهرست ۱۰۰ کتاب برتر انگلیسی‌زبان قرن بیستم قرار داد. دانشگاه آکسفورد آن را چهل و چهارمین رمان بزرگ جنوب آمریکایی همه اعصار، مجله تایم در سال ۲۰۰۵ آن را یکی از صد رمان بزرگ قرن معرفی کرد، روزنامه تلگراف در سال ۲۰۱۹، آن را چهل‌وهشتمین رمان بزرگ همه اعصار و سایت مدیوم شصت و یکمین کتابی که پیش از مرگ باید خواند قرار داد. این رمان در فهرست ۱۰۰ رمان برتر جهان به انتخاب آرمان ملی شماره ۱۰ را به خود اختصاص داد.

«باکوه در میان بگذار»، آمیزه‌ای است از عواطف غنایی و خشونت پرتنظین پسر چهارده‌ساله‌ای به نام جان گریمز (پسرخوانده یک مبلغ بدزبان کلیسا) که در پی کشف هویت خویش است. ماجرای داستان، یک روز معمولی زندگی جان (یک‌شنبه‌ای در ماه مارس ۱۹۳۵) را دربرمی‌گیرد. و با آنکه بر معیار حماسی گذشته پرشمت خانواده‌اش ترجمه تازه شکل یافته خودش به آینده تمرکز می‌کند، علیه نگاه تیز شهری که به آن هم تعلق دارد و هم ندارد، نیز برمی‌خیزد. این داستان به‌یادماندنی، امکانات تازه‌ای در زبان آمریکایی و در شیوه درک آمریکاییان و دیگر مردم جهان گشود.

۲- فرضیه فراگیر فراموشی

زوزه ادواردو آگوالوسا از مهم‌ترین نویسندگان آفریقای است که آوازهای جهانی دارد. مهم‌ترین اثر او «فرضیه فراگیر فراموشی» است که در بیشتر نظرسنجی رمان‌های برتر آفریقا حضور دارد. این رمان در سال ۲۰۱۳ منتشر شد و در ۲۰۱۷ به انگلیسی ترجمه شد. ترجمه فارسی (مهدی غبرایی، نشر نیلوفر) نیز از زوری ترجمه انگلیسی است. کتاب در همان سال به مرحله نهایی بوکر رسید، اما جایزه به «گیاهخوار» نوشته‌هان کانگ نویسنده کره‌ای رسید. در سال ۲۰۱۸ برنده جایزه ایمپک دابلین شد. این رمان در فهرست ۱۰۰ رمان برتر جهان به انتخاب آرمان ملی، شماره ۸۶ را به خود اختصاص داد. زمان عقب‌نشینی او از تماس انسانی و تبعید و سواسی پارانویایی او، تکیه‌گاه ماجرای خشونت‌آمیز سیاسی را فراهم می‌کند که مستقیم و غیرمستقیم، اطراف او می‌پیچد.

۳- مشت‌های خاک

اولین و.و. یکی از برجسته‌ترین نویسندگان قرن بیستم و از بزرگان نثر زبان انگلیسی است که بیشتر با سه شاهکارش «مشتی خاک»، «باری دیگر، برایدزهد» و «اسکوپ» شناخته می‌شود. «مشتی خاک» (ترجمه فارسی: سهیل سمنی، نشر ثالث) در سال ۱۹۳۴ منتشر شد، اما خیلی زود به صف کلاسیک‌های جهان پیوست. در سال ۱۹۴۲ الکساندر ولکت، منتقد ادبی آمریکایی، «مشتی خاک» را بهترین رمان در صد سال اخیر برشمرد، مجله نیواستیتسمن آن را «کامل‌ترین و بهترین رمانی بر شمرده که اولین و.و. از خود به جای گذاشته است»، مجله ساتردی ریویو نیز آن را بهترین کتابی نامید که اولین و.و. نوشته است. سال‌ها بعد «سایکس» در سال ۱۹۷۵ نوشت: «تنها پنج یا شش رمان در این سده وجود دارد که می‌توانند به‌طور جدی با این رمان رقابت کنند.» در سال ۲۰۱۰ مجله تایمز «مشتی خاک» را در لیست ۱۰۰ رمان برتر انگلیسی‌زبان که از سال ۱۹۲۳ منتشر شده‌اند، آورد. همچنین در فهرست صد رمان برتر کتابخانه مدرن نیز در جایگاه سی‌وچهارم قرار گرفت.

برگزیده‌ها

کتاب‌های برگزیده ترجمه در سال ۱۳۹۹

بهترین کتاب‌های نقد و نظریه ادبی
۱- کاربرد روان‌کاوی در نقد ادبی (هفت اثر از فریود دربارۀ ادبیات)/ حسین پاینده/ نشر مروارید
۲- رخسار ادبیات/تری ایگلتون/پیمان چهرازی/نشر آگه
۳- زیبایی‌شناسی و ادبیات/دیوید دیویس/نشر نقش

جهان
بهترین کتاب پژوهشی ادبی
جهان مکتوب (چگونه ادبیات به تاریخ شکل داد)/مارتین پوکنر/علی منصور/نشر بیدگل

بهترین کتاب گفت‌وگوی ادبی
فانکر در دانشگاه/دانشگاه/ترجمه احد علیقلیان/نشر مرکز
بهترین کتاب ادبیات نمایشی
هملت: شعر بی‌کران/هارلود بلوم/رضاسرور/نشر بیدگل

بهترین کتاب سینمایی
قدرت قلم/هاوارد سوپر/خشیار قشقایی/نشر بیدگل
گفت‌وگو با کوبریک و گدار/آرمان صالحی/نشر شورا آفرین

بهترین کتاب فلسفی
۱- الفاظ و اشیا (باستان‌شناسی علوم انسانی)/میشل فوکو/فاطمه ولیانی/نشر ماهی
۲- مقالات/میشل دو مونتنی/محمدصادق رئیسی/نشر سولار
بهترین کتاب‌های تاریخی
۱- ایسمن در اورشلیم/هانا آرت/زهره شمس/نشر برج

بهترین کتاب‌های فلسفی
۱- الفاظ و اشیا (باستان‌شناسی علوم انسانی)/میشل فوکو/فاطمه ولیانی/نشر ماهی
۲- مقالات/میشل دو مونتنی/محمدصادق رئیسی/نشر سولار
بهترین کتاب‌های تاریخی
۱- ایسمن در اورشلیم/هانا آرت/زهره شمس/نشر برج

۲- پاریس ۱۹۱۹ (شش ماهی که دنیا را تغییر داد)/مارگارت مک‌میلان/افشین خاکباز/نشر نو
۳- تاریخ جنون (از عهد باستان تا عصر مدرن)/روی پوتر/سما قرایی/نشر هنوز
بهترین کتاب روان‌شناسی اجتماعی
جهش اجتماعی/ویلیام فون هیپل/میثم محمدامینی/نشر نو
بهترین کتاب انسان‌شناسی
آدمی (یک تاریخ نویدبخش)/روئخر برحمان/مزدا موحد/نشر نو

آدمی
روئخر برحمان
ترجمه: مزدا موحد